

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי כ"ג באייר תשע"ד

בס"ד

# שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: [n101@okmail.co.il](mailto:n101@okmail.co.il) פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

## ראש השנה - ט"ו

1. לר"ג שאתרוג הולכים בו לענין מעשר אחר לקיטה, מתי ראש השנה שלוז? להו"א בדברי רבה ב"ר הונא: תשרי, כירק. והקשו: שבברייתא הסוברת שהולכים באתרוג אחר לקיטה מוזכר שר"ה בשבט. למסקנא: בשבט. ואע"פ שלענין מעשר אחר לקיטה כירק. ונסתפק ר' יוחנן - האם הכוונה שבט למנין החודשים של הלבנה או לפי התקופה של שנת החמה. ופשט לו רב ינאי - שבט דחדשים. וכן נסתפקו - בשנה מעוברת, מתי ר"ה לאילן. ופשטו שהולכים אחר רוב השנים והיינו שבט.
2. מדוע בברייתא העוסקת במי שליקט ירק נכתב שניה נכנסת לשלישית, ובברייתא לגבי אתרוג נכתב שלישית הנכנסת לרביעית? להשמיע שאתרוג מזיק לו משמוש הידיים ולכן אינו טוען פירות עד השנה השלישית, ולא מצוי באתרוג שנה שניה.
3. אתרוג שחנט בשישית וגדל בשביעית. האם דינו כשביעית לענין להפטר ממעשר ולהתחייב בביעור? לרבה - פטור ממעשר כדן שביעית ופטור מן הביעור שלא כדן שביעית, כיון שהולכים אחר חנטה. ומ"מ ממעשר פטור כיון שיד הכל ממשמשין בו נחשב כהפקר הפטור. לרב המנוא - חייב במעשר, כיון שאי"ז הפקר אלא עוון גזל ביד המשמשים. חנט בשביעית וגדל בשמינית - פטור ממעשר וחייב בביעור. והטעם כיון שהולכים אחר חנטה, נחשבים כפירות שביעית. ובברייתא: לר"ש בן יהודה - שישית הנכנס לשביעית פטור מן הביעור כיון שהולכים אחר חנטה. ופטור מן המעשר כיון שחייבים רק אם הגדילה ואף הלקיטה בשעת החיוב. ושביעית שנכנס לשמינית פטור מן המעשר כיון שלא גדל בחיוב, ופטור מן הביעור כיון שלא נלקט בשביעית. ואכן זו מחלוקת תנאים - שאבטולמוס העיד שאתרוג הולכין אחר לקיטתו למעשר ואחר החנטה לשביעית. ואילו רבותינו שבאושא נמנו ואמרו שאחר לקיטה בין למעשר בין לשביעית. [ורבה ורב המנוא כאבטולמוס] ר"י ור"ל - כר' המנוא. לרבין בשם ר' יוחנן - אפילו אם גדל בשישית כשיעור כזית ובשביעית נעשה גדול כככר, הולכין אחר חנטה וחייב במעשר.
4. אילן שחנטו פירותיו קודם ט"ו בשבט, לפי איזו שנה מתעשר? א. אילן העושה שתי מחזורים [כעין בריכות] של פירות, מתעשר לפי שנה שעברה ואחר ט"ו בשבט מתעשר לפי שנה הבאה. ב. אילן העושה בריכה אחת - כגון: דקלים, זיתים וחרובים. לת"ק הדין כנ"ל ולר' נחמיה מתעשר לפי שנה הבאה. ואמר ר' יוחנן שנהגו העם בחרובין כר' נחמיה.
5. 'בנות שוח' שנגמרים אחר שלש שנים משחנטו, מתי נוהג בהם שביעית? בשנה שניה. והקשו מכאן על ר' יוחנן שמשמע שאף במחזור אחד הולכים אחר חנטה ושלא כדברי ר' נחמיה. ור' יוחנן שתק ולא ענה שסובר כר' נחמיה ולא כרבנן כיון שהלכה כרבים. ולא ענה שמודה שאסור ורק אמר שנהגו - כיון שאין מניחים לנהוג איסור. והיה יכול לענות שכוונתו רק לחרובין דרבנן ולא לשביעית דאורייתא. ונסתפקו האם לא ענה כך משום שלא קיבל את קושית ר"ל, או ששתק כיון שהסכים.